

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 17 października 2024 r.

WK-I.431.1.52.2024

**Pan
Adam Sobiecki
Wójt Gminy Dzierżążnia**

**Urząd Gminy Dzierżążnia
Dzierżążnia nr 28
09-164 Dzierżążnia**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontrolerzy Magdalena Boniewska oraz Janusz Masiak – inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili w dniach od 29 lipca do 9 sierpnia 2024 r. kontrolę problemową w Urzędzie Gminy Dzierżążnia, z siedzibą w Dzierżążni nr 28.

Kontrolą objęto stan realizacji zadań z zakresu administracji rządowej w przedmiocie prowadzenia ewidencji ludności w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 9 lipca 2024 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 7 października 2024 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Wójtowi wystąpienie pokontrolne.

W kontrolowanym okresie przyjęto 77 zgłoszeń pobytu stałego³, 23 zgłoszenia pobytu czasowego⁴, 25 zgłoszeń wymeldowania z miejsca pobytu stałego obywateli polskich, oraz 66 wniosków o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

³ W tym 75 zgłoszeń pobytu stałego obywateli polskich i 2 zgłoszenia pobytu stałego cudzoziemców.

⁴ W tym 11 zgłoszeń pobytu czasowego obywateli polskich i 12 zgłoszeń pobytu czasowego cudzoziemców.

PESEL. Ponadto wydano 6 zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały, 6 zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt czasowy, 127 zaświadczeń zawierających odpis przetwarzanych danych wnioskodawcy zawartych w rejestrze mieszkańców lub w rejestrze PESEL oraz 8 decyzji administracyjnych w sprawach meldunkowych.

W okresie objętym kontrolą nie wpłynęły do organu zgłoszenia wyjazdu i powrotu z wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej trwającego dłużej niż 6 miesięcy, zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu stałego i czasowego cudzoziemców, nie wydawano decyzji administracyjnych o odmowie udostępnienia danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i z rejestru PESEL, jak również nie wydawano postanowień o odmowie wszczęcia postępowania na wniosek o udostępnienie danych jednostkowych podmiotowi zobowiązanemu do korzystania z urządzeń do teletransmisji danych.

Kontroli poddano: 5 zgłoszeń pobytu stałego obywateli polskich, 2 zgłoszenia pobytu stałego cudzoziemców, 5 zgłoszeń pobytu czasowego obywateli polskich, 5 zgłoszeń pobytu czasowego cudzoziemców, 5 zgłoszeń wymeldowania z miejsca pobytu stałego obywateli polskich, 2 zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt stały, 1 zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt czasowy, 5 zaświadczeń zawierających odpis danych wnioskodawcy przetwarzanych w rejestrze mieszkańców i w rejestrze PESEL, 8 wniosków o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL oraz 4 decyzje w sprawach meldunkowych⁵.

Poddane kontroli zgłoszenia pobytu stałego oraz czasowego zostały dokonane na formularzach zgodnych z wzorami określonymi w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego⁶.

Wszystkie poddane badaniu zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt stały⁷ oraz zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt czasowy wydano niezwłocznie, w dniu zameldowania.

Poddane badaniu decyzje w sprawach meldunkowych wydane zostały zgodnie z właściwością miejscową i rzeczową organu, z zachowaniem terminów wyznaczonych

⁵ Oznaczenia wszystkich spraw poddanych badaniu wskazano w arkuszu ustaleń kontroli nr 2, który dołączono do akt kontroli.

⁶ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2070).

⁷ Zaświadczenia wydawane z urzędu – nie istniał obowiązek pobrania opłaty skarbowej za ich wydanie.

na podstawie art. 36 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego⁸ oraz zostały doręczone za pokwitowaniem, ze wskazaniem daty doręczenia, zgodnie z wymogami określonymi w art. 39 oraz art. 46 § 1 k.p.a. Za wydanie decyzji w sprawach meldunkowych pobrano opłaty skarbowe w wysokości określonej w części I ust. 53 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej⁹.

Udostępnianie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL następowało na podstawie wniosków złożonych przez uprawnione podmioty, określone w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy o ewidencji ludności¹⁰. We wszystkich badanych przypadkach udostępnienie danych nastąpiło nieodpłatnie, na podstawie art. 53 pkt 1 ustawy o ewidencji ludności.

Zaświadczenia, o których mowa w art. 45 ustawy o ewidencji ludności, zawierające odpis przetwarzanych danych, wydane zostały zgodnie z zachowaniem terminu określonego w art. 217 § 3 k.p.a.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nieprzestrzeganie w toku prowadzonych postępowań o wymeldowanie z miejsca pobytu stałego, zakończonych wydaniem decyzji, niektórych przepisów k.p.a., poprzez:
 - przyjęcie 4 niekompletnych, niezawierających podpisu wnioskodawcy, wniosków o wymeldowanie z miejsca pobytu stałego. Pomimo wystąpienia powyższych braków, organ nie zastosował trybu określonego w art. 64 § 2 k.p.a., który nakłada obowiązek wezwania wnoszącego żądanie do usunięcia braków formalnych w terminie siedmiu dni z pouczeniem, że ich nieusunięcie spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania¹¹;
 - wezwanie stron we wszystkich poddanych badaniu sprawach¹² do złożenia wyjaśnień już na wstępnym etapie postępowania¹³. Działaniem takim naruszono art. 86 k.p.a., który stanowi, że jeżeli po wyczerpaniu środków dowodowych lub z powodu ich braku pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, organ administracji

⁸ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), dalej: k.p.a.

⁹ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2111).

¹⁰ Ustawa z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2024 r. poz. 736).

¹¹ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „*Wnioskodawca składał jednorazowo 4 wnioski, pracownik kompletując dokumenty przeoczył brak podpisu wnioskodawcy (...)*”.

¹² Dotyczy 2 spraw zakończonych wydaniem decyzji o wymeldowaniu z miejsca pobytu stałego oraz 2 spraw zakończonych wydaniem decyzji umarzających postępowanie.

¹³ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „*Strony zostały wezwane na wstępnym etapie, ponieważ mają prawo być obecne w trakcie przesłuchania świadków, o czym zostały poinformowane w zawiadomieniu (...)*”.

publicznej w celu ich wyjaśnienia może przesłuchać stronę. Przesłuchanie strony jest zatem możliwe dopiero w sytuacji, gdy organ ustalił stan faktyczny sprawy za pomocą innych środków dowodowych i wciąż istnieją w sprawie niewyjaśnione fakty istotne dla jej rozstrzygnięcia. Jest to zatem dowód o charakterze posiłkowym. Wprawdzie art. 86 k.p.a. mówi o możliwości przesłuchania strony, ale powinien być interpretowany jako przepis pozwalający na przesłuchanie strony dopiero po spełnieniu przesłanek określonych w tym przepisie¹⁴;

- zamieszczenie w wezwaniach kierowanych do stron postępowania nieprawidłowego pouczenia¹⁵, że „Strona (...) wezwana do osobistego stawiennictwa lub do złożenia zeznań (...), może być za nieusprawiedliwione niezastosowanie się do wezwania ukarana grzywną do 50 zł, a w razie ponownego niezastosowania się – 200 zł (art. 88 KPA)”. W tym miejscu wyjaśnić należy, że od czasu nowelizacji art. 88 k.p.a. polegającej na zmianie wysokości grzywny i pominięciu w treści przepisu słowa „strona”, niedopuszczalne stało się wymierzanie stronom postępowania kary grzywny, jako sankcji za nieusprawiedliwione niestawiennictwo¹⁶. Zauważyć należy, że art. 86 k.p.a. dopuszcza możliwość przeprowadzenia dowodu w postaci przesłuchania strony, jednakże wprowadzając w tym zakresie wyjątek. Do przesłuchania stron stosuje się przepisy dotyczące świadków z wyłączeniem przepisów o środkach przymusu¹⁷;
- niezawiadomienie stron o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu ze świadków w 2 poddanych badaniu sprawach meldunkowych. Zaniechaniem tym naruszono art. 79 k.p.a., zgodnie z którym „Strona powinna być zawiadomiona o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu ze świadków (...) przynajmniej na siedem dni przed terminem (...)”¹⁸;

¹⁴ Przykładowo: wyrok NSA z 25 lutego 2016 r., sygn. akt II OSK 1608/14 oraz wyrok WSA w Łodzi z dnia 14 listopada 2013 r., sygn. akt III SA/Łd 678/13.

¹⁵ Dotyczy wszystkich poddanych kontroli spraw meldunkowych.

¹⁶ W podobnym brzmieniu wypowiedział się Naczelny Sąd Administracyjny: „Od czasu wskazanej nowelizacji polegającej na zmianie wysokości grzywny i pominięciu w treści przepisu słowa: „strona” niedopuszczalne stało się wymierzanie stronom postępowania kary, o jakiej mowa w przepisie art. 88 § 1 k.p.a. jako sankcji za nieusprawiedliwione niestawiennictwo. Grzywna może być wymierzana jedynie innym uczestnikom postępowania administracyjnego, a więc świadkom, biegłym, czy osobom uchylającym się od udostępnienia przedmiotu oględzin” – Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 kwietnia 2011 r., sygn. akt II OSK 460/10.

¹⁷ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „Urzędnik niewłaściwie zastosował pouczenie. Wezwania do stron i świadków były pisane na tych samych drukach i nie poprawiono pouczeń”.

¹⁸ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „Organ nie zawiadomił stron o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu z przesłuchania świadków przez nieuwagę pracownika (...)”.

- niezamieszczenie w 2 poddanych kontroli decyzjach kończących postępowanie w sprawach meldunkowych, pouczenia o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania oraz o skutkach skorzystania z tego uprawnienia, czym naruszono postanowienia art. 107 § 1 pkt 7 k.p.a., zgodnie z którym „*Decyzja zawiera: pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania*”¹⁹;
- niezamieszczenie uzasadnienia prawnego w 2 poddanych kontroli decyzjach umarzających w całości postępowanie administracyjne w sprawach meldunkowych, pomimo wymogu określonego w art. 107 § 1 pkt 6 k.p.a., przy czym zgodnie z art. 107 § 3 k.p.a. uzasadnienie prawne powinno zawierać: „*(...) wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa.*”. Skutkiem powyższego było nienależyte poinformowanie stron o okolicznościach prawnych wydanych decyzji²⁰.

Ponadto, w żadnym z prowadzonych postępowań poddanych badaniu organ nie pouczał stron o treści art. 41 § 1 k.p.a., zgodnie z którym „*W toku postępowania strony oraz ich przedstawiciele i pełnomocnicy mają obowiązek zawiadomić organ administracji publicznej o każdej zmianie swojego adresu*”. W myśl art. 41 § 2 k.p.a. „*W razie zaniedbania obowiązku określonego w § 1 doręczenie pisma pod dotychczasowym adresem ma skutek prawny*”. Podkreślić należy, że na organie administracji publicznej ciąży obowiązek poinformowania wymienionych osób o treści obowiązku wynikającego z art. 41 § 1 k.p.a. oraz o prawnych i faktycznych skutkach jego naruszenia. W przypadku braku stosownego pouczenia, organ musi ustalić aktualny adres strony postępowania, a uznanie skuteczności doręczenia pod dotychczasowym adresem nie jest dopuszczalne²¹.

2. Przyjęcie niekompletnych zgłoszeń meldunkowych, niezawierających:

- w 4 przypadkach nazwy kraju poprzedniego miejsca zamieszkania²²;
- w 3 przypadkach nazwy kraju miejsca zamieszkania²³;
- w 3 przypadkach nazwy województwa w adresie nowego miejsca pobytu czasowego²⁴;

¹⁹ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „*Nie zawarto pouczenia o prawie do zrzeczenia się odwołania wynikających z treści art. 127a kpa. przez przeoczenie pracownika (...)*”.

²⁰ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „*Nie zawarto uzasadnienia prawnego wydanych decyzji przez niedopatrzenie pracownika*”.

²¹ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „*Nie wskazano art. 41 ustawy Kodeksu postępowania administracyjnego przez niedopatrzenie pracownika (...)*”.

²² Dotyczy zgłoszeń pobytu stałego. Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „*Przyjęto niekompletne zgłoszenia pobytu stałego przez nieuwagę pracownika*”.

²³ Dotyczy zgłoszeń pobytu czasowego. Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „*Przyjęto niekompletne zgłoszenia pobytu czasowego przez nieuwagę pracownika (...)*”.

²⁴ Dotyczy zgłoszeń pobytu czasowego. Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „*Przyjęto zgłoszenia bez nazwy województwa przez niedopatrzenie pracownika*”.

- w 1 przypadku nazwy miejscowości w adresie nowego miejsca pobytu czasowego²⁵;
- w 1 przypadku nazwy miejscowości w miejscu oświadczenia właściciela lokalu oraz w miejscu przy podpisie osoby zgłaszającej²⁶.

Działaniem takim naruszono wymogi określone w art. 30 ust. 1 pkt 6, ust. 2 pkt 5 i 7 ustawy o ewidencji ludności oraz we wzorach formularzy stanowiących załączniki nr 1, 2 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego.

3. Dokonanie czynności wymeldowania osoby z miejsca pobytu stałego na podstawie zgłoszenia wymeldowania, które wpłynęło do organu pocztą elektroniczną, w postaci skanu dokumentu zgłoszenia. Należy wskazać, że dokonanie wymeldowania w drodze czynności materialno-technicznej, następuje poprzez osobiste stawiennictwo w urzędzie oraz złożenie kompletnego formularza wymeldowania. Osobiste stawiennictwo jest wymogiem nałożonym na osobę, na której ciąży obowiązek meldunkowy, bowiem jedynie poprzez zastosowanie takiej uciążliwości przez prawodawcę, organ może mieć pewność co do tożsamości zgłaszającej się osoby oraz zgodności treści oświadczenia z jej wolą. Obowiązek meldunkowy może nastąpić także za pośrednictwem pełnomocnika lub w formie dokumentu elektronicznego, co nie pozbawia tej czynności osobistego charakteru. W związku z powyższym wymeldowanie przez organ w drodze czynności materialno-technicznej na podstawie otrzymanego e-mailem skanu dokumentu zgłoszenia wymeldowania było nieprawidłowe, gdyż skan nie jest dokumentem elektronicznym, ponieważ posiada pierwowzór w formie papierowej²⁷.
4. Niewydanie w 3 poddanych kontroli przypadkach zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały, pomimo obowiązku wynikającego z art. 32 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności, zgodnie z którym „*Organ dokonujący zameldowania na pobyt stały wydaje z urzędu osobie zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt stały*”²⁸. Z pisemnych wyjaśnień organu oraz

²⁵ Dotyczy zgłoszenia pobytu czasowego. Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „*Przyjęto zgłoszenie omyłkowo, nazwa miejscowości została wpisana w tabeli ulica (...)*”.

²⁶ Dotyczy zgłoszenia pobytu czasowego. Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „*Pracownik przeoczył brak wpisu braku miejscowości (...)*”.

²⁷ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „*Organ dokonał wymeldowania na podstawie skanu dokumentu po wcześniejszej rozmowie telefonicznej pracownika ewidencji z wnioskodawcą, z której wynikało, że osoba od kilkunastu lat mieszka poza Polską i nie zamierza powrócić do Polski. Osoba nie posiada Polskiego Profilu zaufanego oraz podpisu elektronicznego. Ponadto Urzędnikowi znane jest miejsce i lokal w którym zameldowana była osoba, w obecnej chwili na działce nie ma budynku mieszkalnego. Pracownik zdaje sobie sprawę, że dokonał nieprawidłowych czynności i został pouczony o dokonywaniu czynności meldunkowych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa*”.

²⁸ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „*Organ omyłkowo nie wydawał zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 32 ust. 1*

z przedstawionych danych statystycznych, wynika że niewydawanie zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały było przyjętą praktyką w okresie objętym kontrolą²⁹.

5. Wydanie zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt czasowy, pomimo niezłożenia przez osobę meldującą pisemnego wniosku o wydanie zaświadczenia oraz braku potwierdzenia uiszczenia opłaty skarbowej za wydanie zaświadczenia. Działaniem takim naruszono wymóg art. 32 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności, zgodnie z którym „*Organ dokonujący zameldowania na pobyt czasowy wydaje osobie, na jej wniosek, zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt czasowy*”³⁰.
6. Udostępnienie, w 9 poddanych kontroli przypadkach, danych wykraczających poza zakres żądania wnioskodawcy określony we wnioskach³¹. Ponadto w 1 przypadku w odpowiedzi na wniosek o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców organ udostępnił inne dane, niż te, o które wnosił wnioskodawca. Należy wskazać, że organ jest związany żądaniem wnioskodawcy, a wydane zaświadczenie oraz udzielona odpowiedź, powinny być odzwierciedleniem tego żądania. Ponadto zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności podmiotom w nim określonym udostępnia się dane w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań, stąd organ może udostępnić wyłącznie dane, o które wnioskuje podmiot uprawniony³².

Ponadto w wyniku kontroli ustalono, że:

- a) w 2 poddanych kontroli decyzjach umarzających w całości postępowanie w sprawach meldunkowych, nie wskazano pełnej podstawy prawnej wydanych rozstrzygnięć,

ustawy o ewidencji ludności. Pracownik merytoryczny dokonując czynności zameldowania na pobyt stały przez pomyłkę nie wydawał zaświadczeń”.

²⁹ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 30 lipca 2024 r. „*Organ omyłkowo nie wydawał zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały (...)*”. Zgodnie z danymi statystycznymi, w okresie objętym kontrolą do organu wpłynęło 77 zgłoszeń pobytu stałego, co oznacza, że organ powinien wydać z urzędu 77 zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały. W okresie objętym kontrolą wydano jedynie 6 zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały.

³⁰ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 8 sierpnia 2024 r. „*Zaświadczenie w trybie art. 32 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności wydane zostało na ustny wniosek strony, która w tym dniu była meldowana w lokalu na pobyt czasowy. Opłata skarbową nie została pobrana przez przeoczenie. W dniu wydania zaświadczenia w USC było wyjątkowo dużo interesantów, a ponadto przez dłuższy okres interesantów obsługiwał tylko jeden pracownik (...)*”.

³¹ W tym w 5 przypadkach w zaświadczeniach wydanych w trybie art. 45 ustawy o ewidencji ludności oraz w 4 przypadkach w odpowiedziach udzielonych na wniosek o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL.

³² Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „*Organ udostępnił dane inne niż wskazane we wniosku przez pomyłkę pracownika, który nie odznaczył danych, które nie były żądane we wniosku*”.

- tj. nie przywołano art. 35 ustawy o ewidencji ludności, przywołano tylko art. 105 § 1 k.p.a., naruszając tym art. 107 § 1 pkt 4 k.p.a.³³;
- b) w 4 przypadkach przyjęto zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu stałego na nieobowiązującym wzorze formularza zgłoszenia. Działaniem tym naruszono wymóg określony we wzorze formularza zgłoszenia wymeldowania, stanowiącego załącznik nr 3 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego³⁴;
- c) przyjęto nieprawidłowo wypełnione formularze meldunkowe, w których:
- w 1 zgłoszeniu pobytu czasowego złożono nieczytelny podpis w miejscu na własnoręczny, czytelny podpis osoby zgłaszającej, czym naruszono wymóg określony we wzorze formularza zgłoszenia pobytu czasowego, stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego³⁵;
 - w 1 zgłoszeniu pobytu czasowego, jako miejsce urodzenia wpisano kraj urodzenia, zamiast miejscowości urodzenia³⁶;
 - w 8 przypadkach³⁷, w adresie nowego miejsca pobytu czasowego i nowego miejsca pobytu stałego, w polu przeznaczonym na nazwę ulicy, wpisano nazwę miejscowości³⁸;
 - w 1 zgłoszeniu pobytu stałego wpisano nieprawidłową nazwę gminy oraz miejscowości w adresie nowego miejsca pobytu stałego³⁹;
 - w 1 zgłoszeniu pobytu czasowego, w adresie nowego miejsca pobytu czasowego, w polu przeznaczonym na nazwę miejscowości, wpisano dwie nazwy miejscowości oraz nie wpisano nazwy gminy⁴⁰;

³³ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „Nie przywołano art. 35 ustawy o ewidencji ludności przez niedopatrzenie pracownika”.

³⁴ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „Pomyłkowo użyto nieobowiązujących formularzy zgłoszenia wymeldowania z pobytu stałego będących na stanie urzędu”.

³⁵ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „(...) Obywatel podpisywał się nieczytelnie, ponieważ prawdopodobnie nie zrozumiał polecenia i w ten sposób podpisuje się na dokumentach, nieczytelny podpis jest skutkiem niedopatrzenia osoby wypełniającej wniosek”.

³⁶ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „Przyjęto zgłoszenie z błędnie wypełnionym polem przez omyłkę (...)”.

³⁷ W tym w 7 przypadkach w zgłoszeniu pobytu czasowego oraz w 1 przypadku w zgłoszeniu pobytu stałego.

³⁸ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „Przyjęto zgłoszenia pobytu czasowego (...), zgłoszenie pobytu stałego z wpisaną w miejsce ulicy nazwą miejscowości przez pomyłkę (...)”.

³⁹ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „Wniosek wypełniał obywatel Ukrainy w rozmowie z Urzędnikiem właściciel lokalu wymienił prawidłową nazwę miejscowości i Gminy, Urzędnik przeoczył wpis nazwy miejscowości na wniosku (...)”.

⁴⁰ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „Przyjęto błędnie wypełnione zgłoszenie przez niedopatrzenie urzędnika (...)”.

- w 9 przypadkach⁴¹ zgłoszenia meldunkowe wypełniono częściowo małymi literami⁴². Działaniem takim naruszono wymogi określone w § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego, zgodnie z którym „*Osoba dokonująca zgłoszenia wypełnia formularz, (...) drukowanymi literami*”. Należy wskazać, że również wzory formularzy stanowiące załączniki nr 1, 2 i 3 do ww. rozporządzenia wskazują na konieczność wypełnienia zgłoszeń wielkimi literami. Niezastosowanie się do instrukcji wypełnienia zgłoszeń w tym zakresie może skutkować ich wypełnieniem w sposób nieczytelny i w konsekwencji – błędami w rejestrze mieszkańców i rejestrze PESEL;
- d) w 7 przypadkach, w tym w 4 odpowiedziach na wniosek o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru PESEL oraz w 3 zaświadczeniach zawierających odpis danych przetwarzanych w rejestrze PESEL, umieszczono w nagłówku, w miejscu na oznaczenie i pieczęć organu, oznaczenie jednostki organizacyjnej, tj. *Urząd Gminy w Dzierżązniu*, zamiast oznaczenia organu, tj. *Wójt Gminy Dzierżąznia*;
- e) wszystkie poddane kontroli zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt stały oraz zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt czasowy, nie zostały opatrzone pieczęcią okrągłą organu wydającego zaświadczenie. Zaniechaniem tym naruszono wymogi określone we wzorach zaświadczeń stanowiących załączniki nr 7 i 8 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego. Należy wskazać, że załączony do akt sprawy egzemplarz zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt stały i czasowy powinien być w całości zgodny z egzemplarzem zaświadczenia wydanego osobie dokonującej zameldowania, a więc powinien być również opatrzony pieczęcią okrągłą organu wydającego zaświadczenie⁴³;
- f) w zaświadczeniu o zameldowaniu na pobyt czasowy wydanym przy zameldowaniu, nie wskazano nazwy miejscowości w części „*Informacje o zaświadczeniu*”. Zaniechaniem tym naruszono wymóg określony we wzorze formularza stanowiącego załącznik nr 8

⁴¹ W tym 4 zgłoszenia pobytu czasowego, 1 zgłoszenie wymeldowania z miejsca pobytu stałego oraz 4 zgłoszenia pobytu stałego.

⁴² Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżąznia z 8 sierpnia 2024 r. „*Przyjęto zgłoszenia wypełnione małymi literami przez niedopatrzenie pracownika. Błędne wypełnienie wniosków było skutkiem pomyłek i niedopatrzenia osób wypełniających*”.

⁴³ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżąznia z 8 sierpnia 2024 r. „*Pieczęć okrągła stawiana jest na oryginale zaświadczenia, który otrzymuje strona*”.

- do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego⁴⁴;
- g) w przypadku wszystkich poddanych kontroli zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały, zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt czasowy oraz 1 zaświadczenia wydanego w trybie art. 45 ustawy o ewidencji ludności, stwierdzono brak potwierdzenia ich doręczenia⁴⁵. Ponadto w 1 przypadku na wniosku o wydanie zaświadczenia zawierającego odpis danych przetwarzanych w rejestrze mieszkańców, stwierdzono brak podpisu przy dacie odbioru zaświadczenia⁴⁶ oraz w 1 przypadku na wniosku o wydanie ww. zaświadczenia brak było daty przy podpisie osoby odbierającej zaświadczenie⁴⁷. Zaniechaniem tym naruszono art. 39 § 2 pkt 1 k.p.a., który stanowi, że „(...) organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem (...)”, przy czym zgodnie z art. 46 § 1 i 2 k.p.a. „Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia. Jeżeli odbierający pismo uchyla się od potwierdzenia doręczenia lub nie może tego uczynić, doręczający sam stwierdza datę doręczenia oraz wskazuje osobę, która odebrała pismo i przyczynę braku jej podpisu”;
- h) w 2 przypadkach organ udostępnił dane jednostkowe z rejestru mieszkańców, pomimo że wnioskodawca złożył wniosek o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru PESEL⁴⁸;
- i) w 1 przypadku udzielono odpowiedzi na wniosek o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru PESEL w formie nieodpowiadającej żądaniu wnioskodawcy, tj. papierowo, zamiast elektronicznie⁴⁹;

⁴⁴ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 8 sierpnia 2024 r. „Pomimo braku wpisu nazwy miejscowości w wydanym zaświadczeniu, jego treść nie budzi wątpliwości, że zaświadczenie wydał organ, którego siedzibą jest miejscowość Dzierżążnia. Świadczy o tym zarówno pieczęć nagłówkowa jak też pieczęć do podpisu. Oczywiście celem wyeliminowania jakichkolwiek wątpliwości w tym zakresie w zaświadczeniach będzie wpisywana w rubryce „Informacja o zaświadczeniu” nazwa miejscowości”.

⁴⁵ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2, 8 i 9 sierpnia 2024 r. „Zaświadczenie wydane było bezpośrednio po dokonaniu czynności zameldowania. I w takim dniu zostało odebrane przez osobę zainteresowaną tj. 21.02.2024 r. i 21.05.2024 r. Pracownik przez przeoczenie nie wziął podpisu i daty (...). Zaświadczenie wnioskodawca odebrał osobiście, bezpośrednio po dokonaniu czynności zameldowania na pobyt czasowy. Zaświadczenie odebrał wnioskodawca w dniu składania wniosku, z uwagi na fakt, że czynność wykonywana jest bezpośrednio po złożeniu wniosku”.

⁴⁶ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „Pracownik nie zauważył braku podpisu, przy dacie wpisanej przez wnioskodawcę odbierającego zaświadczenie (...)”.

⁴⁷ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „Pracownik wydając zaświadczenie wnioskodawcy przeoczył brak daty przy jego podpisie (...)”.

⁴⁸ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „Pracownik udostępnił informację z rejestru mieszkańców ponieważ jest to mieszkańiec Gminy Dzierżążnia”.

⁴⁹ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 6 sierpnia 2024 r. „Organ udzielił odpowiedzi w formie papierowej, ponieważ podczas próby wysłania elektronicznie wyświetlił się błąd uniemożliwiający wysłanie pisma drogą elektroniczną”.

- j) w 1 przypadku za wydanie zaświadczenia zawierającego odpis danych przetwarzanych w rejestrze mieszkańców, pobrano opłatę skarbową w kwocie 22,00 zł, zamiast 17,00 zł⁵⁰.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania z zakresu prowadzenia ewidencji ludności ocenia się **negatywnie**.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Pana Wójta do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Przestrzegania w toku prowadzonych postępowań o wymeldowanie z miejsca pobytu stałego, zakończonych wydaniem decyzji, przepisów k.p.a., poprzez:
 - przyjmowanie kompletnych, zawierających podpis wnioskodawcy, wniosków o wymeldowanie z miejsca pobytu stałego, a w przypadku stwierdzenia braku formalnego wniosku, stosowanie trybu określonego w art. 64 § 2 k.p.a.;
 - wzywianie stron do złożenia wyjaśnień w postępowaniu, zgodnie z założeniami przewidzianymi w treści art. 86 k.p.a.;
 - niezamieszczanie w wezwaniach kierowanych do stron postępowania nieprawidłowego pouczenia o wymierzaniu stronom postępowania kary grzywny, jako sankcji za nieusprawiedliwione niestawiennictwo;
 - zawiadamianie stron postępowania o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu ze świadków, zgodnie z założeniami art. 79 k.p.a.;
 - zamieszczanie w decyzjach kończących postępowanie w sprawach meldunkowych, pouczenia o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania oraz o skutkach skorzystania z tego uprawnienia, zgodnie z treścią art. 107 § 1 pkt 7 k.p.a.;
 - zamieszczanie uzasadnienia prawnego w decyzjach umarzających w całości postępowanie administracyjne w sprawach meldunkowych, zgodnie z art. 107 § 1 pkt 6 k.p.a.;
 - pouczanie stron postępowania administracyjnego o obowiązku, wynikającym z treści art. 41 § 1 k.p.a.

⁵⁰ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Dzierżążnia z 2 sierpnia 2024 r. „*Oplata pobierana jest w kasie Urzędu na parterze, (...) wnioskodawca mimo poinformowania o wniesieniu kwoty w wysokości 17 zł, poinformował kasjera, że chce zapłacić opłatę skarbową w USC. Kasjer zrozumiał, że chodzi o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego. Po przyniesieniu potwierdzenia dokonania opłaty skarbowej pracownik nie sprawdził wysokości wpłaty. Pobrano kwotę 22 zł.*”.

2. Przyjmowania kompletnych zgłoszeń meldunkowych, zawierających w szczególności informacje określone w art. 30 ust. 1 pkt 6, ust. 2 pkt 5 i 7 ustawy o ewidencji ludności oraz we wzorach formularzy stanowiących załączniki nr 1, 2 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego.
3. Zaprzestania dokonywania czynności wymeldowania osoby z miejsca pobytu stałego na podstawie zgłoszenia wymeldowania, które wpłynęło do organu pocztą elektroniczną, w postaci skanu dokumentu zgłoszenia.
4. Wydawania przez organ zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 32 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności.
5. Wydawania przez organ zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt czasowy, jedynie na podstawie złożonego pisemnego wniosku o wydanie owego zaświadczenia, zgodnie z wymogiem określonym w art. 32 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności oraz potwierdzenia uiszczenia opłaty skarbowej za wydanie zaświadczenia.
6. Udostępniania danych zgodnych z żądaniem i niewykraczających poza zakres żądania wnioskodawcy określony we wnioskach o wydanie zaświadczeń w trybie art. 45 ustawy o ewidencji ludności oraz we wnioskach o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL.

Ponadto wskazuję na konieczność:

- a) wskazywania pełnej podstawy prawnej wydanych rozstrzygnięć w decyzjach umarzających w całości postępowanie w sprawach meldunkowych;
- b) przyjmowania zgłoszeń wymeldowania z miejsca pobytu stałego na obowiązującym wzorze formularza zgłoszenia, stanowiącym załącznik nr 3 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego;
- c) przyjmowania prawidłowo wypełnionych formularzy meldunkowych;
- d) umieszczania oznaczenia organu, tj. *Wójt Gminy Dzierżążnia*, w nagłówkach odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru PESEL oraz w zaświadczeniach zawierających odpis danych przetwarzanych w rejestrze PESEL;
- e) opatrywania zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały oraz zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt czasowy, pieczęcią okrągłą organu wydającego zaświadczenie, zgodnie z wymogami określonymi we wzorach zaświadczeń stanowiących załączniki

nr 7 i 8 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego;

- f) wskazywania nazwy miejscowości w części „*Informacje o zaświadczeniu*” zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt czasowy wydawanych przy zameldowaniu;
- g) doręczania za pokwitowaniem zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały, zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt czasowy oraz zaświadczeń wydanych w trybie art. 45 ustawy o ewidencji ludności, zgodnie z treścią art. 39 § 2 pkt 1 k.p.a. oraz przestrzegania zasad odbioru pism za pokwitowaniem odbioru, wynikających z art. 46 § 1 i 2 k.p.a.;
- h) udostępniania danych jednostkowych z odpowiedniego rejestru, tj. rejestru mieszkańców lub rejestru PESEL, oraz w odpowiedniej formie, zgodnie z żądaniem wnioskodawcy;
- i) pobierania prawidłowej kwoty opłaty skarbowej za wydanie zaświadczenia zawierającego odpis danych przetwarzanych w rejestrze mieszkańców, tj. 17,00 zł.

Przedstawiając powyższe informuję, że od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Wójta do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Proszę o udzielenie powyższej informacji za pośrednictwem e-Doręczeń lub ePUAP.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/